

О. О. Михайлов

Велике біле братство

ВЕЛИКЕ БІЛЕ БРАТСТВО – неорелігійна течія; синкретична тоталітарна секта, що поєднала елементи давньої ведичної релігії, буддизму, кришнаїзму, християнства, вчення Реріхів, окультизму і гностицизму. Ін. назва – Юсмалос. Засн. 1990 у Києві. Джерел. базою віровчення секти стали книги «Юсмалос», «Третій заповіт», «Євангеліє епохи Водолія», «Агні-йога». Засн. і кер. – Ю. Кривоногов та М. Цвигун (проголосила себе втіленням Ісуса Христа та Богоматері і назвалася Марією Деві-Христос і Матір'ю Світу). В. Б. Б. стверджувало, що Бог поєднує чол. (Ісус Христос) та жін. (св. Дух) начала в одній людині і може зійти на землю в особі жінки або чоловіка. Марія Деві-Христос вважалася монадою-експлантацією Ісуса Христа і св. Духа і разом з Юоаном Свами (Іоаном Хрестителем), що ним назвався Ю. Кривоногов, нібито випромінювали енергію Живого Бога – фохат, якою вони хрестили, здійснювали чудеса і знищували тих, хто не сприймав їхнє вчення. Секта вороже ставилася до ін. конфесій. Прихильники В. Б. Б. вважали сучасне суспільство сатанинським (позначалося «числом звіра» – 666), пророкували близький кінець світу. Велику роль мали неоапокаліпт. віщування кінця світу (останній був признач. на листопад 1993 з центром у Києві). Стверджувалося, що в день кінця світу 144 тис. прихильників секти вознесуться на небо до божеств. Дуади (Марія Деві-Христос та Юоан Свами) і будуть вершити Страшний Суд із сефоритами – небес. іпостасями Дуади. З обраних юсмаліан буде створ. сьому расу Нового Єрусалиму. Відомі випадки, коли діти й молодь під впливом новоявлених «месій» цуралися батьків, залишали домівки. 1993 у секті відбувся розкол, спричинений несприйняттям послідовниками Марії Деві Христос спроб Ю. Кривоногова надати діяльності екстреміст. характеру. М. Цвигун прокляла Ю. Кривоногова і оголосила його Антихристом. 10 листопада 1993 чл. братства проникли в Софій. собор у Києві для проведення там служби. Кер. секти затримано і засуджено. Антисуп. діяльність секти заборонено правоохорон. органами.

Рекомендована література

1. Гринько В. Велике Біле Братство як неорелігійний феномен. К., 1998;
2. Шангіна Л. Ціна надії: Як суспільство має захистити себе від небажаних впливів неорелігій // Укр. думка. 2002, 25 квіт.

Бібліографічний опис:

Велике біле братство / О. О. Михайлов// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-32712>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).